

120 vuotta kilpailukykyä osaamisesta

*TEK - Työtä tekniikan ja tekniikan tekijöiden
hyväksi vuodesta 1896.*

TEKNILLINEN AIKAKAUSLEHTI

SUOMALAISTEN TEKNIKKOJEN SEURAN JULKAISEMA

TOUKOKUU

8:s v. k.

Toimitus: **ILMARI KILLINEN** (päätoimittaja).

ALMAR CASTRÉN.

GUST. KOMPPA.

SANTERI POHJANPALO

— 1800-luvulla

Tekniikan korkeakoulutus aloitetaan Suomessa

Tekniikan korkeakoulutus alkoi Suomessa muotoutua 1800-luvun aikana. Aluksi syntyivät teknilliset reaalikoulut (vuodesta 1849), myöhemmin teollisuuskoulut (vuodesta 1885).

1870-luvulla annettiin asetus polyteknillisestä koulusta, joka aloitti toimintansa Helsingissä. Polyteknillinen koulu oli opisto, jonka kaikki oppilaat olivat ylioppilaita. Oppilaitoksen asema vahvistui, ja vuonna 1877 se sai oman rakennuksen Hietalahden torin laidasta. Opetus oli korkeakoulumaista, mutta opistosta tuli virallisesti korkeakoulu vasta vuonna 1908.

Insinöörien ammattikunta kasvoi koulutuksen ja kiihtyvän teollistumisen myötä. Samalla ammattikunnan järjestäytymistarve kasvoi. Vanhin insinöörien yhdistys, Tekniska Föreningen i Finland (TFiF) perustettiin vuonna 1880.

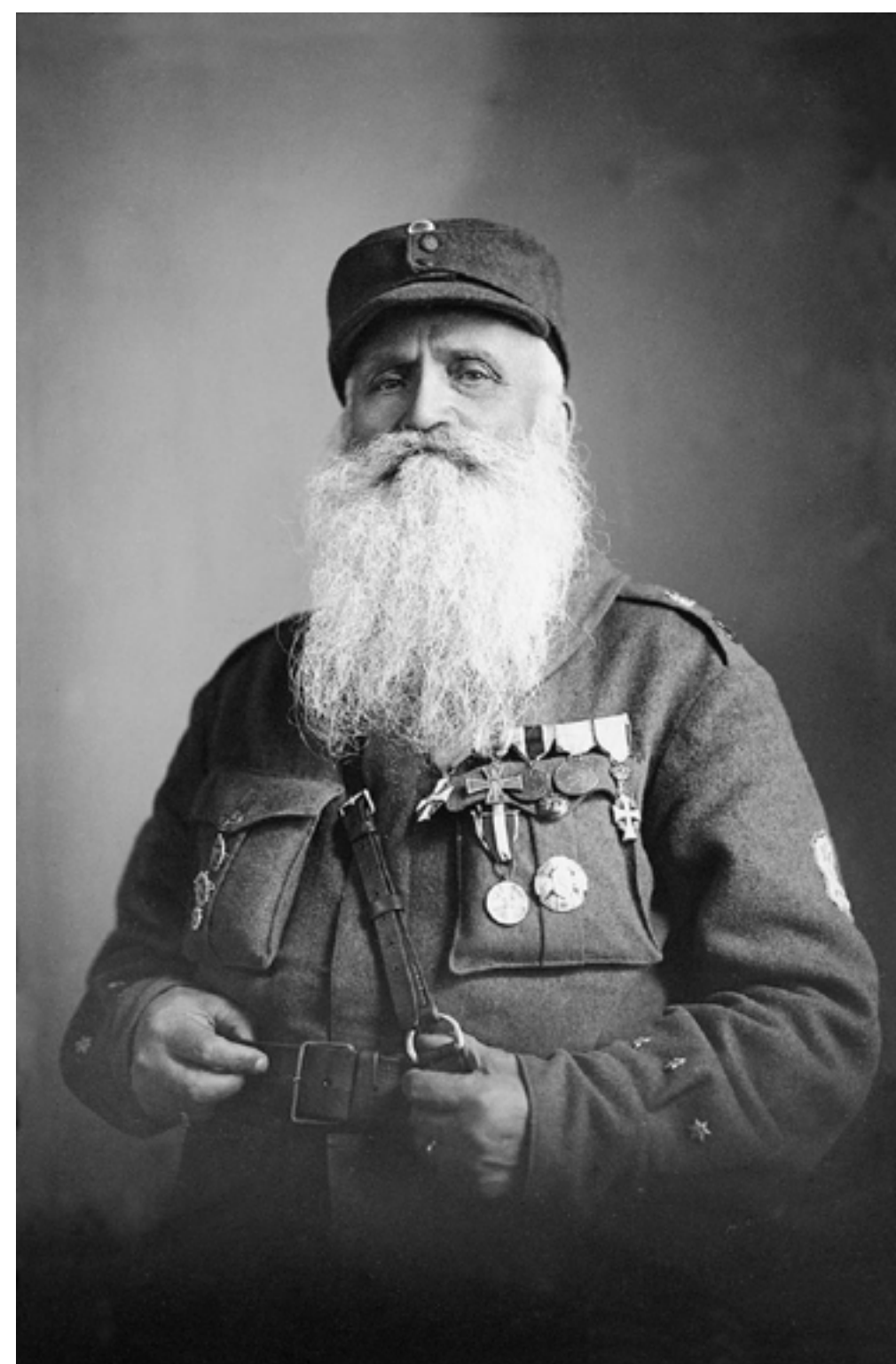
◀ *Polyteknillinen opisto Helsingissä 1880-luvun vaihteessa.*

— 1896

Suomenkielisten Teknikkojen Seura perustetaan

▲ Seuran perustamisvaiheiden puuhamies, arkkitehti Vilho Penttilä (1868–1918).

◀ Maanmittari ja filosofian maisteri Lauri A. Yrjö-Koskinen (1867–1936), joka löytyy sekä kielipoliittisesti aktiivisten polyteekkareiden että STS:n perustajajäsenten joukosta.

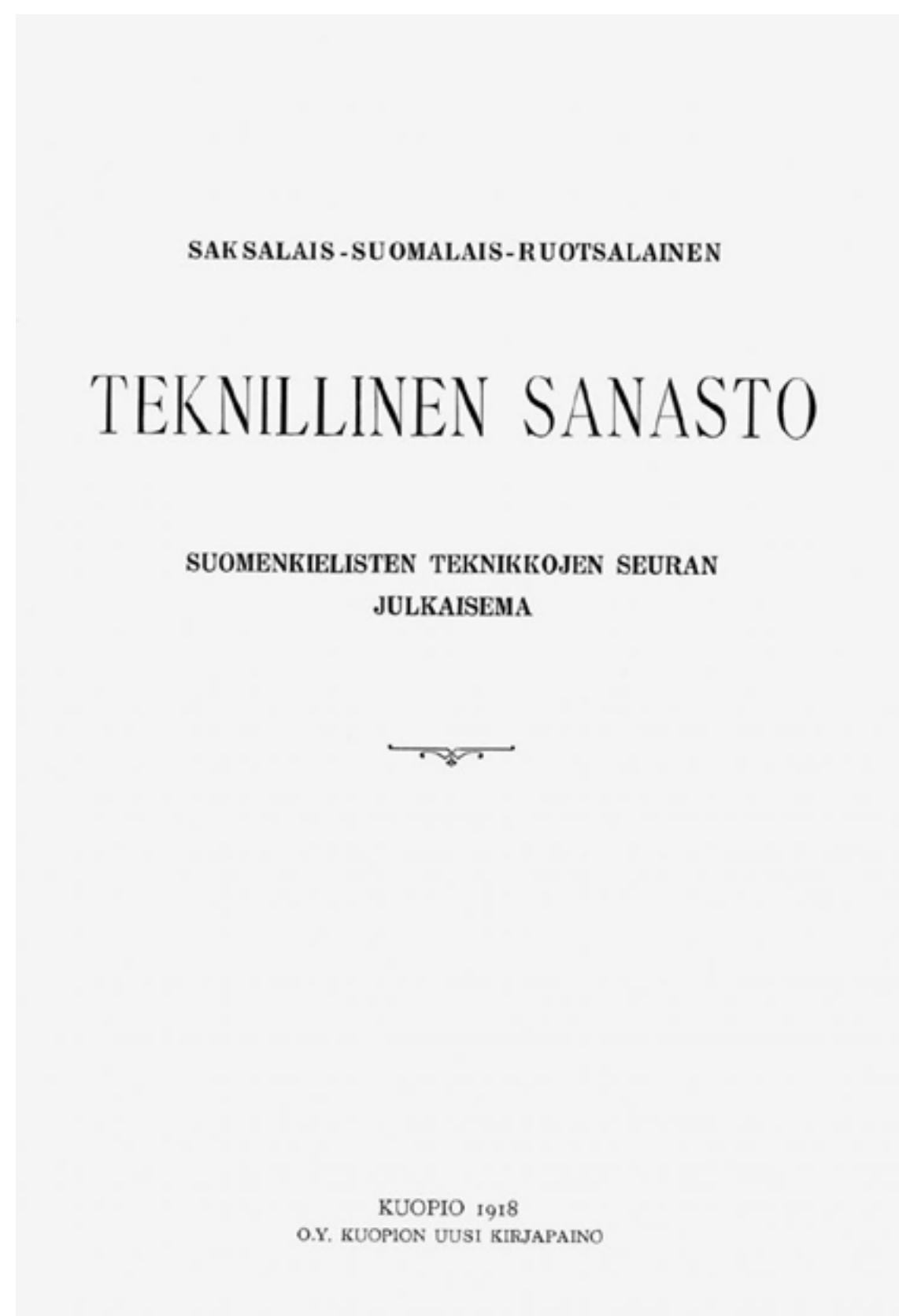
TEKin tarina alkoi suomenkielisestä tekniikan sanastosta – tai oikeastaan sen puuttumisesta.

Tammikuun lopulla vuonna 1896 pieni joukko suomenmielisiä insinöörejä ja arkkitehteja kokoontui Helsingissä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran taloon perustamaan uutta seuraa, jonka tehtävänä olisi edistää suomen kieltä ja kirjallisuutta teknillisillä aloilla muun muassa sanastoa laatimalla, esitelmillä ja keskusteluilla. Tämän ohessa seura myös ottaisi ”käsitelläkseen yleisiä kysymyksiä, jotka ovat teknillistä laatua”.

Suomenkielisten Teknikkojen Seura aloitti toimintansa 17.3.1896, senaatin ja keisarin annettua luvan seuran perustamiselle.

— 1902

Teknillinen sanasto ilmestyi

STS:n tuottama Teknillisen sanaston ensimmäinen vihko ilmestyi. Jatko-osat julkaistiin 1900-luvun ensikymmenen aikana. Varsinainen Saksalais-suomalais-ruotsalainen teknillinen sanasto ilmestyi myöhemmin, vuonna 1918.

◀ *Saksalais-suomalais-ruotsalainen teknillinen sanasto vuodelta 1918.*

→ 1903

— 1907

Suomenkielisistä polyteekkareista tulee opiskelijoiden enemmistö

Teknillistä korkeakoulua edeltäneellä Polyteknillisellä opistolla Helsingissä oli 1900-luvun alussa noin kolmesataa opiskelijaa. Tyypillinen opiskelija oli 21–22-vuotias, kotoisin koulutetusta ja varakkaasta perheestä Helsingistä tai Uudeltamaalta. Polyteekkareiden enemmistö oli ruotsinkielisiä vuoteen 1907 saakka. 1920-luvulla entistä useampi maalaispoika ja työmiehen poika tavoitteli sosiaalista nousua tekniikan koulutuksesta.

Ensimmäinen naispolyteekkari oli 1879 opintonsa aloittanut **Ida Meller** ja ensimmäisenä tutkintonsa suoritti arkkitehti **Signe Hornborg**. Sata vuotta sitten naisopiskelijan ainoa virka polyteekkariklubissa oli emännän virka.

Lue lisää: [Polyteekkarielämää sadan vuoden takaa](#)

◀ *Polyteekkareita vuodelta 1910.*

1911

Teknillinen Aikakauslehti ilmestyy

Seuran oma lehti, Teknillinen Aikakauslehti alkoi ilmestyä, ja seuran toiminta vilkastui. Teknillisen Aikakauslehden tavoitteena oli ”muodostaa yhdessä maan teknikkojen kesken, jossa näiden suorittaman työn tulokset ja kokemukset koetaan ja koettaa osaltaan korvata suomenkielisen ammattikirjallisuuden puutetta”.

◀ *Teknillinen aikakauslehti, huhtikuu 1911.*

1918

Kerhot ja paikallisosastot tulevat mukaan STS:n toimintaan

Kerhojen ja paikallisosastojen toiminta alkoi. STS:n ensimmäinen kerho oli sähköinsinöörin Sähkökerho. Innostus sähkötekniikan mahdollisuuksiin oli suuri, ja ehkäpä siksi kerhosta tuli yksi STS:n virkeimpiä kerhoja.

Heti seuraavana vuonna perustettiin Suomalaisen Kemistien Seura, joka kuitenkin irtautui STS:n toiminnasta vuonna 1924. Myöhemmin, vuonna 1932 tilalle perustettiin Kemisti-insinöörien kerho.

Vuonna 1928 perustettiin Rakennusinsinöörin kerho, kaksi vuotta myöhemmin Konekerho ja Kulttuuritekniikka kerho, ja sittemmin runsaasti muitakin kerhoja, jotka toimivat hyvin aktiivisesti 1950-luvulle asti.

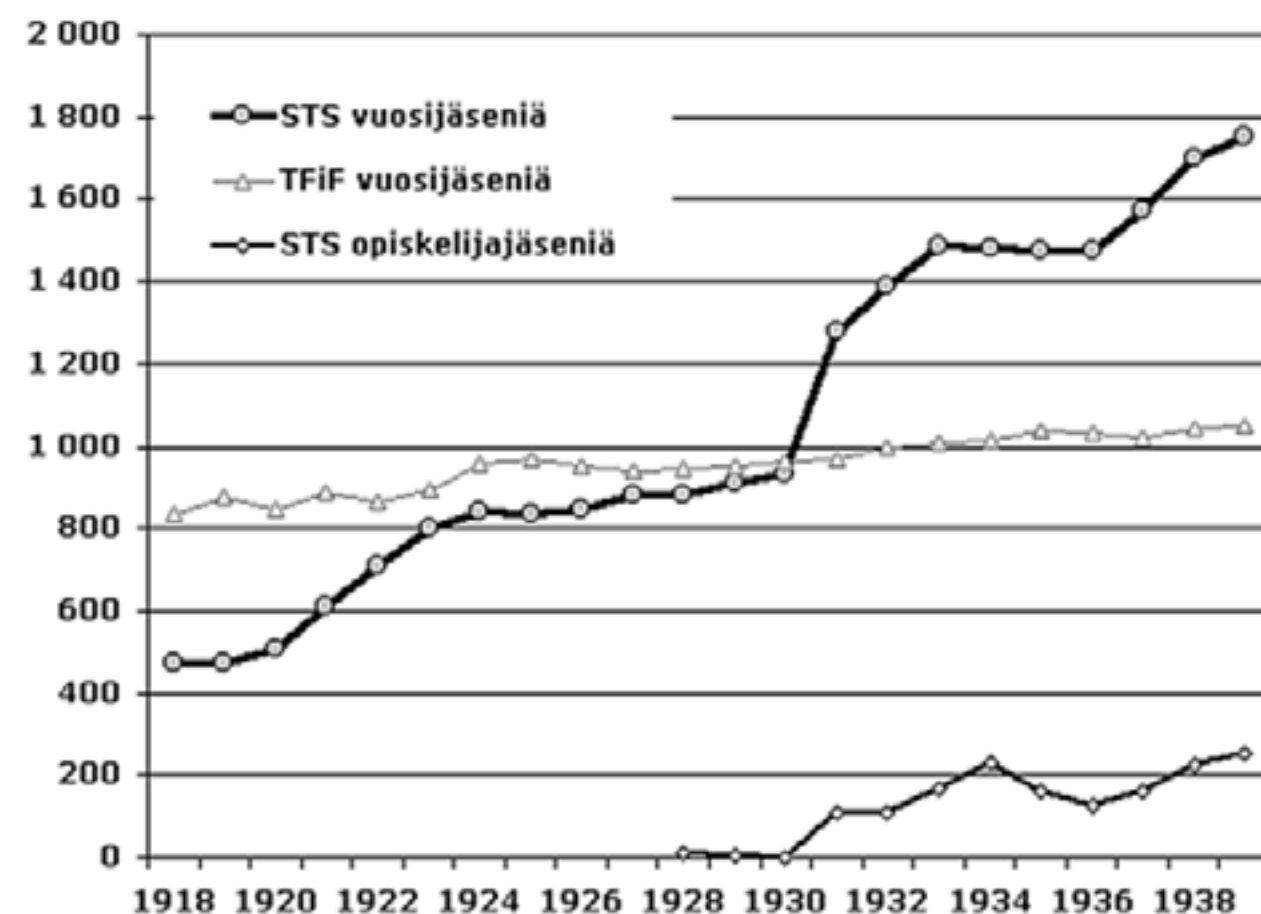
1911

1911

1925

STS:n jäsenmäärä notkahtaa ja kääntyy uuteen nousuun

STS:n jäsenmäärä 1917 - 1939

Suomenkielisten Teknikkojen Seuraan liittyi yksittäisten jäsenten lisäksi myös alueellisia teknillisiä seuroja. Jäsenmäärä kasvoi vuosina 1918-1924 noin 500:sta runsaaseen 800:aan. Vuosikymmenen puolivälissä kasvu taittui, kun toisaalta osa alueeseuroista erosi STS:stä muun muassa liian kahlitsevien sääntöjen takia, ja toisaalta kielikysmyksen ympärille rakentunut toiminta ei innostanut nuorta sukupolvea. Vuosikymmenen jälkipuoliskolla jäsenkehitys kääntyi kuitenkin ripeään nousuun.

◀ STS:n jäsenmäärä 1917-1939.

— 1928

Teknillisten seurojen pohjoismainen yhteistyö käynnistyy

Chalmersska institutets 100-års-jubileum förberedes att firas nästa år.

Nordiskt ingenjörsmöte nästa år? På stadshamnsingenjörernas förenings årsmöte nyligen i Köbenhavn uttalade ordföranden, ing. Rygner, att samarbetet mellan de skandinaviska föreningarna skulle utvidgas till att även omfatta den finska kommunaltekniska föreningen. Vidare meddelades, att ett stort nordiskt ingenjörsmöte kommer att hållas i Köbenhavn nästa år med anledning av hundraårsdagen av polytekniska läroanstaltens upprättande.

Skeppsvarven vid Clyde, England, ha under aug. utvecklät större produktivitet än under någon föregående månad innev. år. Sammanlagt 22 fartyg med ett tonnage på över 73 000 ton hava sjösatts. Det vid Clydevarven sjösatta tonnaget har de gångna åtta månaderna av år 1928 varit mer än dubbelt så stort som under samma period förra året. Inalles hava sjösatts 150 fartyg om 417 000 ton mot 203 000 under de första åtta månaderna 1927. Även skeppsvarven vid Belfast och Hartlepool ha stora kontrakt inne. Pacific Steam Navigation Company har från Harland & Wolffs beställt ett nytt motorfartyg för post- och passageraretrafik på Sydamerikas västkust.

Vuoden 1928 vuosikertomuksen mukaan "seuran toimintaan kuuluu myös se yhteistyö, joka on pantu alulle pohjoismaisten teknillisten seurojen kesken". Tuona vuonna veljesjärjestöt kokoontuivat Göteborgissa toukokuussa, samaan aikaan kun Svenska Teknologförening vietti siellä vuosikokoustaan. Pohjoismaiseen toimintaan kuului myös esitelmien vaihto. Marraskuussa 1928 insinööri **A. Solitander** piti Kööpenhaminassa esitelmän Suomen puunjalostusteollisuudesta. Seuraavalle vuodelle oli sovittuna Tukholmassa pidettäväksi tohtori **E. Mäkisen** esitelmä aiheesta Outokumpu Gruvfält.

Pohjoismaiset vuotuiset tapaamiset saivat myöhemmin nimen Nordisk Ingenjörsmöte NIM, vuodesta 2005 Nording.

▲ *Leike Industritidningen Norden -lehdestä vuodelta 1928.*

— 1936

Sääntömuutos tekee STS:stä korkeakoulutettujen järjestön

Vuonna 1936 STS:n sääntöjä muutettiin, ja pääsyvaatimukseksi tuli eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta korkeakoulututkinto. Sääntöjen mukaan seuran tuli "toimia insinöörien ja arkitehtien yhdyssiteenä, tukea heidän yhteisiä pyrkimyksiään ja edistää teknillisiä tieteitä, tekniikkaa ja teollisuutta sekä julkaista teknillistä kirjallisuutta."

◀ *Teknillisen korkeakoulun professori Bernhard Wuolle valittiin STS:n kunniajäseneksi vuonna 1936. Wuolle oli maailmansotien välisen ajan suomalaisen insinöörikunnan näkyvin ja tunnetuin mielipidevaikuttaja.*

— 1943

Teknikko, siviili-insinööri vai diplomi-insinööri?

Suomenkieliset insinöörit käyttivät itsestään yleisesti itsestään teknikko-nimitystä vielä 1940-luvulle asti. Insinööri-nimitys esiintyi teknikon rinnalla ja sitä käytettiin myös Teknillisestä korkeakoulusta valmistuneiden tutkintotodistuksissa vuoteen 1943 saakka.

Sodan aikana käytiin ruotsin- ja suomenkielisten insinöörien kesken keskustelua siitä, pitäisikö siviili-insinööri -termi ottaa käyttöön pohjoismaisen mallin mukaan. Suomenkieliset vastustivat ehdotusta viitaten muun muassa siihen, että ruotsalaiset olivat sotaa käymättöminä todellakin siviili-insinöörejä.

Vuonna 1943 astui voimaan asetus diplomi-insinööri -tutkintonimikkeestä. Teknikko-nimitys otettiin käyttöön teknillisistä kouluista valmistuneille ja teknillisistä opistoista valmistuneet saivat puolestaan vanhan insinööri-tutkintonimikkeen.

— 1944

Insinöörikunnan tilanne muuttuu sodan jälkeen, STS:n toiminta vilkastuu

Neuvostoliitolle toimitettavat sotakorvaukset olivat insinöörien työmaata ja niiden hallinnointi toi ammattikunnalle ainakin tilapäisesti lisää yhteiskunnallista valtaa. Talvisodan päättyminen näkyi Suomalaisten Teknikkojen Seuran toiminnan vilkastumisena syksyllä 1944. Perinteisesti julkaisutoimintaa ja klubi-iltoja järjestäneestä seurasta tuli hektisinä sodanjälkeisinä vuosina kiinteistönomistaja, ravintoloitsija ja täydennyskouluttaja.

Teknillinen ja tuotantotaloudellinen kehitys yhdistettiin sotienvälisenä aikana yleisen elintason nousuun ja parempaan elämään. Uutta tek-

niikkaa ihannoitiin ja usko tieteen voittokulkuun oli kova. Teknillinen kehitysoptimismi koki kovia, kun totaalinen sota näytti tekniikan synkemmän puolen. Insinöörien tehtäväksi tuli vähitellen esiintyä riippumattomina asiantuntijoina, jotka arvioisivat tekniikan hyötyjä ja haittoja.

Maailmansotien välistä aikaa oli leimannut halu ottaa kiinni teknisesti pidemmälle ehtineitä maita. Sotien jälkeen rimaa nostettiin ja alettiin pohtia mahdollisuuksia myös suomalaisen teknologian viemiseen.

◀ *Asevarustelu ja sotatarviketeollisuus edistivät merkittävästi suomalaista insinööriosaamista 1930- ja 1940-luvuilla. Valtion lentokonetehdas Tampereella oli monelle myöhemmin mainetta niittäneelle suomalaiselle insinöörille ainutlaatuinen oppimisympäristö teknilliseen tutkimus- ja kehitystyöhön. Kuvassa Valtion lentokonetehdään suunnittelema ja rakentama hävittäjä Pyörremyrsky, joka oli ilmavoimien käytössä 1945-1953.*

1948

Ammattikunta yksiin kansiin – ensimmäinen matrikkeli julkaistaan

STS julkaisi ensimmäisen Diplomi-insinöörit ja arkkitehdit -ammattikuntamatrikkelin. Sen jälkeen niitä on julkaistu 8–10 vuoden välein, yhteensä 8 matrikkeliä, joista uusin – ja monen arvion mukaan viimeinen kirjaksi painettu – vuonna 2011. Elämäkerrallisia tietoja ammattikunnasta oli kerätty jo ennen matrikkelejä, maamme teknillisen korkeakouluopetuksen alusta eli vuodesta 1849 lähtien.

1950

STS lähtee mukaan yritystoimintaan

Seura lähti mukaan yritystoimintaan. Vuonna 1950 perustettu Amer-Tupakka Oy osoittautui hyväksi sijoitukseksi. Keskeisenä liikeideana olivat uudet, amerikkalaistyyppiset savukkeet. Myöhemmin Amer laajensi toimintaansa muille aloille, nykyisin se keskittyy urheiluvälineisiin.

▲ Amer-tupakka Oy:n tehtaalla Tuusulassa 1950-luvulla. Kuvassa STS:n puheenjohtaja Heino Leskelä (vas.) ja Amer-Tupakan toimitusjohtaja Pentti Heikkilä.

1948

1950

— 1951

Alvar Aalto suunnittelee Insinööritalon

▲ *Insinööritalon viralliset vihkiäiset 24.11.1951. Juhlia kunnioittivat läsnäolollaan muun muassa Presidentti J.K. Paasikivi (edessä vasemmalla) ja eduskunnan puhemies K. – A. Fagerholm. Edessä oikealla on Elannon silloinen toimitusjohtaja Ilmari Voionmaa.*

Insinööritalolla järjestettiin runsaasti tekniikan eri aloja esitelleitä näyttelyitä. Tavoitteena oli tehdä tekniikkaa ja sen saavutuksia tutuksi myös oman piirin ulkopuolella. Kuvassa Maanmittausinsinöörien Liiton järjestämä näyttely 5.4.1957 Insinööritalon bankettisalissa. ►

STS sai omat tilat, kun arkkitehti **Alvar Aallon** suunnittelema Insinööritalo Ratakadulla vihittiin käyttöön 24.11.1951. Alussa seura oli kokoontunut SKS:n talossa Kruununhaassa, myöhemmin ravintoloissa sekä vaihtelevissa vuokratiloissa.

Insinööritalo Ratakadulla Helsingissä. ►

— 1953

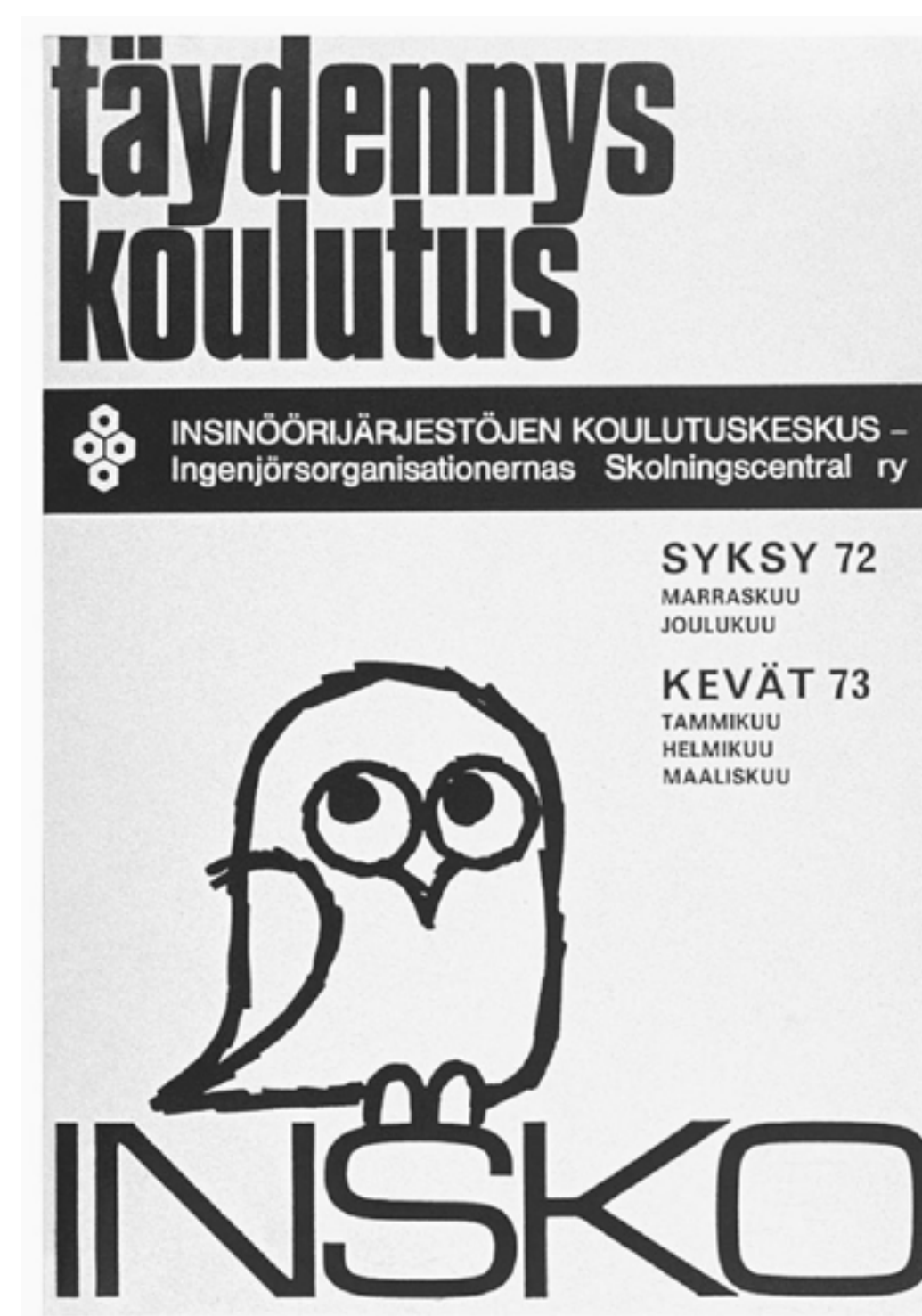
STS tuo täydennyskoulutuksen Suomeen, Koulutuskeskus INSKO perustetaan

STS:n toiminta laajeni, kun se aloitti insinöörien täydennyskoulutuksen. Seura palkkasi diplomi-insinööri **Urpo Lehtosen** hoitamaan täydennyskoulutustehtävää. Myöhemmin koulutuksesta vastasi Insinöörien koulutuskeskus INSKO, jonka perustajajäsen STS oli. INSKO myytiin 1990-luvun lamassa AEL:lle.

◀ *Diplomi-insinööri Olli Manninen luennoi lämpövoimataloudesta ja -tekniikasta Insinööritalolla 27–28.3.1961.*

INSKOn koulutusessite vuodelta 1973. ▶

— 1956

STS muuttuu Suomen Teknilliseksi Seuraksi

Seuran nimi vaihdettiin muotoon Suomen Teknillinen Seura. Sääntömuutoksessa seuralle perustettiin valtuusto, mitä pidettiin tarpeellisenä muutoksena voimakkaasti kasvavalle ja yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen pyrkivälle järjestölle.

Ensimmäiset valtuustovaalit eivät herättäneet jäsenistön intohimoja. Vaalit olivat lähinnä henkilövaaleja, vaaliliittoa muodostettiin ensi kerran vuoden 1964 vaaleissa. Puoluepolitiikan varsinainen läpimurto tapahtui vasta vuonna 1978.

◀ *Suomen Teknillisen Seuran kesäretki vuonna 1957. Seuran jäsenet tutustuivat Turussa uuteen vesilinnaan.*

— 1959

Teekkarit perustavat Suomen ensimmäisen televisiokanavan

Vuonna 1954 Radioinsinööri-seura perusti televisiokerhon. Myös STS osallistui hankkeeseen. Ensimmäinen koelähetys suoritettiin 20.4.1955, ensimmäinen julkinen tv-lähetys nähtiin 24.5.1955. Vuonna 1959 teekkaritelevision taustavoimat perustivat Oy Tesvisio Ab:n, joka oli Suomen ensimmäinen televisiokanava. Suurin osakas oli STS. Tesvisio muutti Ratakadun insinööritaloon.

◀ *Neuvostoliiton suurlähetystöneuvos K.P. Bojzov tutustuu Tesvision lähetyksiasemaan keväällä 1963. Kuvassa oikealta Tesvision palveluksessa ja STS:n toiminnassa aktiivisesti mukana ollut Väinö J. Nurmimaa, Matti Kaario ja kuvan keskellä Bojzov. Kuvassa kolmantena on Pekka Mannio ja hänestä oikealla Veli-Mies Vesihäisi.*

— 1960

Matti Kaario aloittaa toiminnanjohtajana

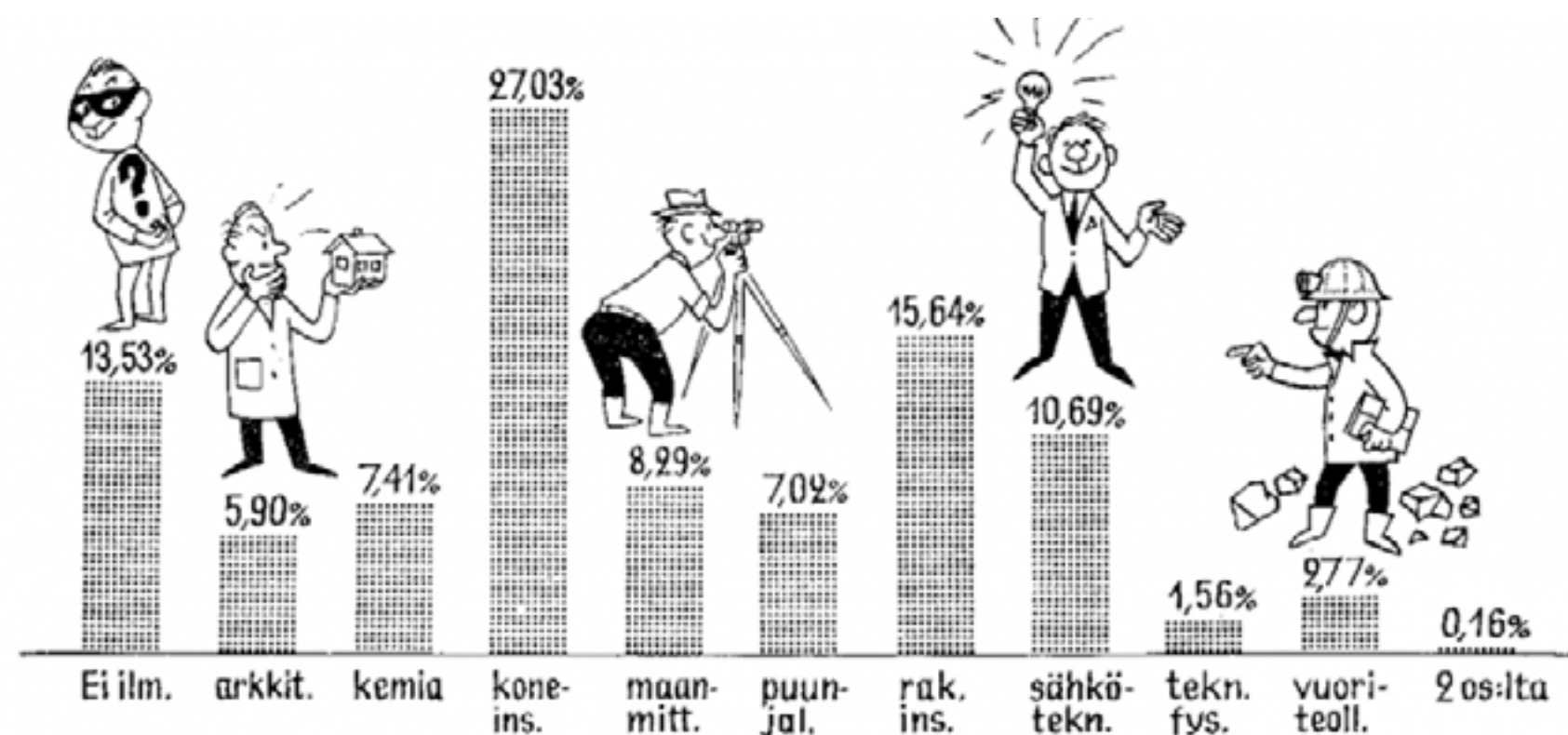

STS:n toimitusjohtajaksi valittiin diplomi-insinööri **Matti Kaario**, joka jatkoi tehtävässään vuoteen 1990, jolloin hän jäi eläkkeelle.

- ◀ *Suomen Kaapelitehdas Oy:n edustajat luovuttavat vuonna 1962 STS:lle 500 000:n markan lahjoituksen. Kuvassa oikealta Kaapelitehtaan edustajina vuorineuvos Ensio Salmenkallio, vuorineuvos E. H. Liljeroos, vuorineuvos Verner Weckman ja STS:n hallituksen puheenjohtaja Heino Leskelä (toinen vasemmalta) ja toiminnanjohtaja Matti Kaario (vasemmalla).*

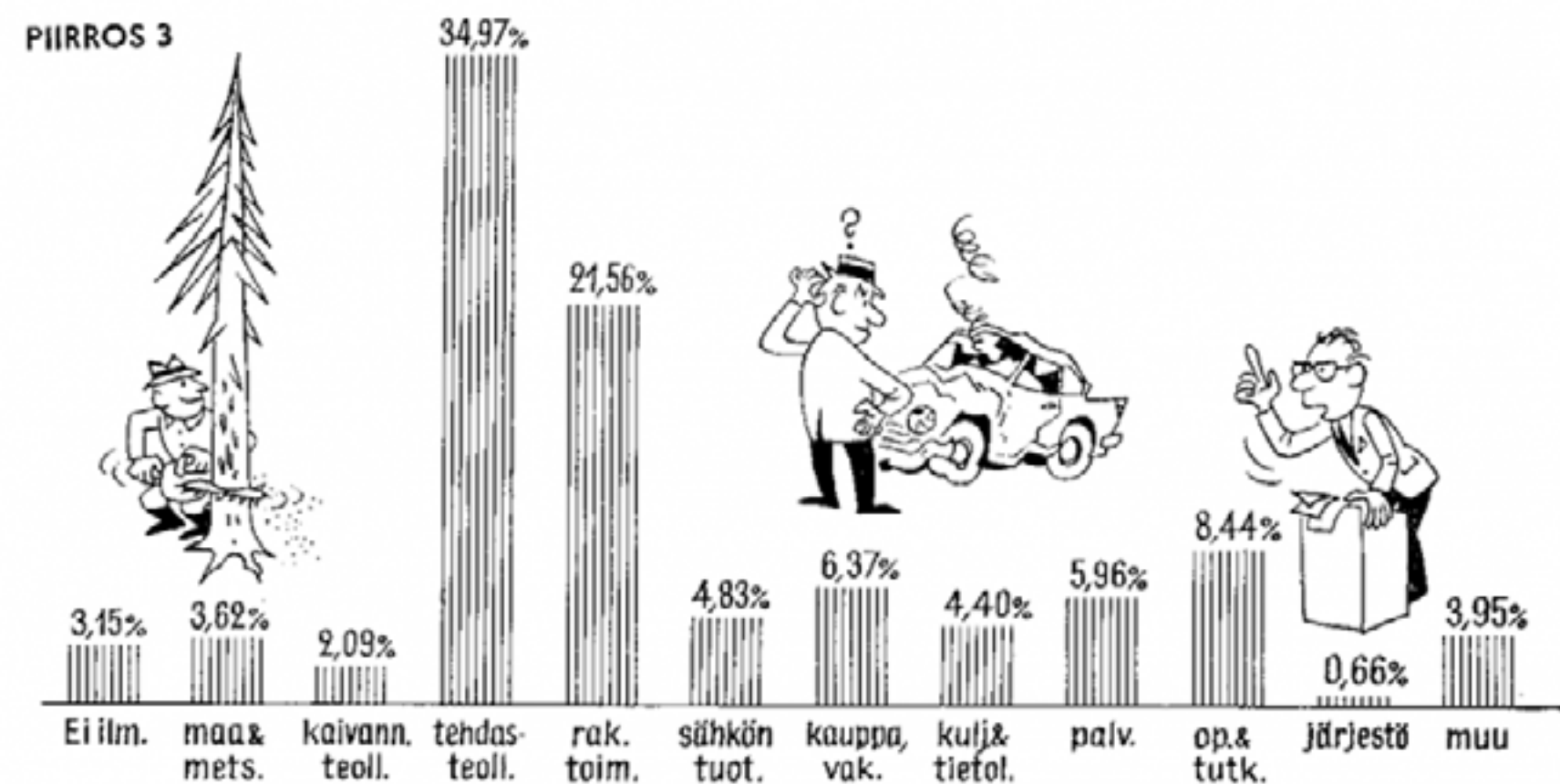
1965

Ajatus ammattikunnan edunvalvonnasta herää

Vuonna 1965 tehtiin sosiaalinen tutkimus ammattikunnasta, mikä oli uudenlainen avaus kohti edunvalvonta-asioiden hoitoa. Se loi kuvan diplomi-insinöörien ja arkkitehtien opinnoista, työstä, elintasosta, tehtävistä ja harrastuksista. Kyselykaavakkeen laati arvostettu sosiaalitieteilijä, professori **Heikki Waris**.

◀ *Diplomi-insinöörien ja arkkitehtien koulutusalat.*

◀ *Ammattikunnan sijoittuminen eri toimialoilla.*

— 1966

Ammattieettiset kysymykset nousevat keskusteluun

Pohdiskelu insinöörien ammatinharjoittamisen eettisistä kysymyksistä aktivoitui Suomen Teknillisen Seuran piirissä toisen maailmansodan jälkeen ja edelleen 1960-luvun vaihteessa. Vuonna 1966 laadittiin ”Insinöörien kunniasääntö”, johon liittyen perustettiin myös kunnialautakunta.

”Olen lahjomaton ja suvaitsevainen ammattisani ja tiedän velvollisuuteni palvella paitsi isänmaatani, myös koko ihmiskuntaa.”

- Ote vuoden 1966 kunniasäännöstä.

- ◀ *Jyväskylän kesään eli perinteiseen humanistiseen kulttuuritapahtumaan osallistui 1967 ennenkuulumattomasti myös insinöörikunnan keskeisiä mielipidevaikuttajia. Tapahtumassa käydyt keskustelut antoivat sysäyksen Suomen Teknillisen Seuran kulttuuripoliittisen ohjelman kirjoittamiselle.*

— 1969

Työmarkkinatoimisto ja Tekniikan museon säätiö perustetaan

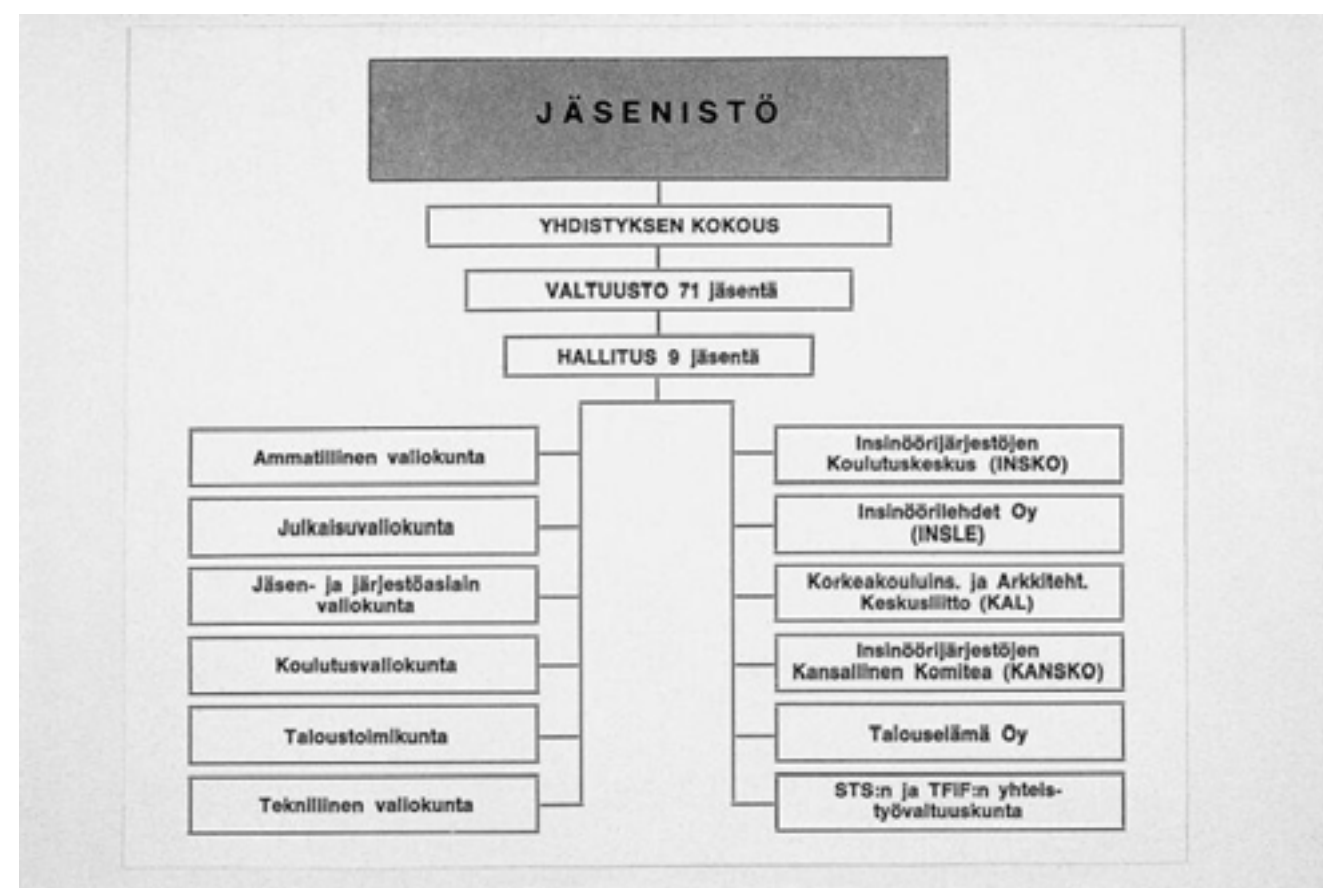
Järjestön toimintakenttä laajeni, kun alettiin laatia ehdotusta korkeakouluinsinöörien ja arkkitehtien etujärjestön organisoimiseksi. Tehtävään palkattiin diplomi-insinööri **Alari Kujala**, joka alkoi myöhemmin johtaa STS:n ja TFIF:n yhteisen työmarkkinatoimiston toimintaa.

STS oli mukana perustamassa Tekniikan museon säätiötä, joka alkoi suunnitella näyttelyä Helsingin vesilaitokselta muutamaa vuotta aiemmin vapautuneisiin tiloihin Kuninkaankartanon saarelle. Ensimmäinen näyttely avattiin 1972. Museo toimi alkuun tekniikan historian harrastajien voimin, mutta on vuosien myötä kasvanut ammatillisesti hoidetuksi ja tunnustetuksi museoksi, joka on kiinnostava koko perheen käyntikohde.

◀ *TKY:n edustajat onnittelevat 75-vuotiasta STS:ää vuonna 1971. Kuvassa alk. vas. Alari Kujala (TKY:n puheenjohtaja), varatuomari R. Koskinen (toimitusjohtaja) sekä teekkarit Eero Kaitainen (TKY:n hallituksen puheenjohtaja) ja Keijo Sahrman (TKY:n pääsihteeri).*

— 1972

Korkeakouluinsinöörien ja Arkkitehtien keskusliitto KAL perustetaan

▲ STS:n organisaatio 1970-luvun taitteessa.

Korkeakouluinsinöörien ja Arkkitehtien keskusliitto KAL perustettiin 1972, jonka jäsenjärjestöjä ja rahoittajia olivat STS ja TFIF.

Opiskelijajäsenet ovat pitkään olleet erityis- asemassa TEKin toiminnassa. Nuoriksi jäseniksi hyväksyttiin vuodesta 1972 alkaen jossain korkeakoulussa tai yliopiston teknillisessä tiedekunnassa diplomi-insinöörin tai arkkitehdin opintoja suorittavat opiskelijat.

◀ Teekkareita STS:n infotilaisuudessa kuulemassa järjestötoiminnan uusista tuulista.

1973

Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelukunta YTN perustetaan

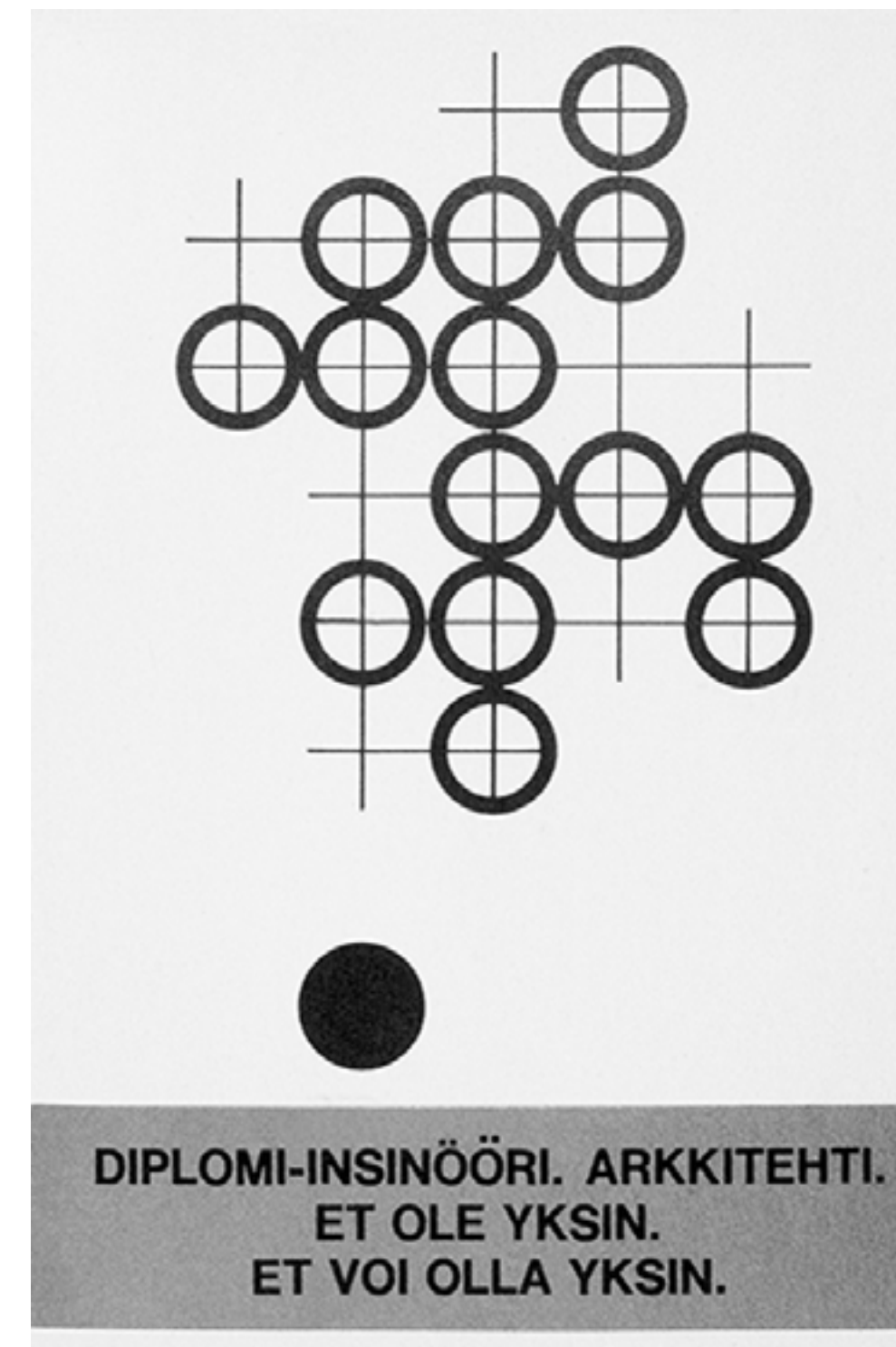
1972 STS:n yhteyteen perustettu työmarkkinaedunvalvontajärjestö KAL (Korkeakouluinsinöörien ja Arkkitehtien Keskusliitto) perusti yhdessä lähijärjestöjen kanssa Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelukunta YTN:n.

Yhteistyöorganisaation perustaminen yksityisen sektorin työehtoneuvotteluja varten yhdessä lähiliittojen kanssa oli tarpeen, koska diplomi-insinöörit eivät muodostaneet omaa henkilöstöryhmäänsä työpaikoilla, vaan kuuluivat ylempiin toimihenkilöihin yhdessä muiden asiantuntija- ja esimiestehtävissä toimivien kanssa.

Suomen Työnantajain Keskusliitto STK tunnusti YTN:n sopimusosapuoleksi ylempien toimihenkilöiden työehdoista sovittaessa.

1976

KAL liittyy Akavaan

Korkeakouluinsinöörien ja Arkkitehtien keskusliitto KAL liittyy Akavaan vuonna 1976. Vuonna 1978 jäseneduksi tuli työttömyysvakuutus insinöörien, arkkitehtien ja ekonomien työttömyyskassassa.

1973

1976

— 1979

STS ja KAL muuttavat Itä-Pasilaan

STS ja KAL muuttavat Itä-Pasilaan Huhtamäki Oy:n kiinteistöstä ostettuihin toimitiloihin. Sitä ennen järjestö toimi TFIF:n tiloissa Yrjönkadulla, jonne oli muutettu vuonna 1969 epäkäytännölliseksi ja liian kalliiksi osoittautuneesta Insinööritalosta Ratakadulla.

◀ *Insinööritalon lehdistöhuone Ratakadulla.*

— 1981

Ensimmäinen Suomalainen insinööriyöpalkinto Matti Harmoiselle

Vuonna 1981 myönnettiin ensimmäinen Suomalainen insinööriyöpalkinto diplomi-insinööri **Matti Harmoiselle** taajuusmuuttajien kehittämisestä. Hänen innovaatiotaan käytettiin muun muassa metrojuniin.

◀ Kuvassa Juhani Leiviskä, Markku Markkula, Aimo Puromäki, Ilkka Larjomaa ja Alari Kujala Dipolissa 24.2.1981.

1983

Tekes perustetaan

STS oli mukana myötävaikuttamassa Teknologian tutkimiskeskuksen Tekesin perustamiseen. Korkean teknologian kehittämisen mahdollisuuksiin ja tarpeisiin uskova teknologia-Suomi syntyi.

Ensimmäinen pääjohtaja **Juhani Kuusi** muisteli Tekesin alkutaivalta:

”Kun Tekes päätettiin perustaa 1980-luvun alussa, kiinnostuin heti. Tekesin perustamista käsitellyt ministeri **Esko Ollila** järjesti tapaamisen kauppa- ja teollisuusministeriön kansliapäällikkö **Bror Wahlroosin** kanssa. Buntta totesin minulle Tekesistä: ’Perkele, niin saatanan pientä paskaa ei pitäisi perustaa. Ja toiseksi, ydinfysiikoihin en luota ollenkaan.’ Olin kuitenkin tietoinen siitä, että Wahlroos oli kannattanut huomattavasti mittavammalla budjetilla varustetun yksikön käynnistämistä. Tämä rohkaisi minua. Hain paikkaa ja tulin nimitetyksi siihen.”

1984

Matematiikot ja fyysikot liittyvät STS:ään/KALiin

Matematiikot ja fyysikot liittyvät STS:ään/KALiin

1983

1984

— 1985

Koululaisten kiinnostusta tekniikkaan halutaan lisätä

STS käynnisti yhdessä Insinööri-lehden Oy:n ja lähijärjestöjen kanssa tekniikka-aiheisen Väkky-koululaiskilpailun. Vuonna 1990 eli ennen maamme EU-jäsenyyttä Suomi osallistui STS:n organisoimana ensimmäisen kerran EY:n Young Scientists -kilpailuun kahden Väkky-kilpailun perusteella valitun nuoren voimin.

Väkky-kilpailun nimi vaihdettiin ensin Young Scientist -kilpailuksi, ja vuonna 1993 se yhdistettiin Koulun kerhokeskuksen Tutki-kokeile-kehitä-kilpailuun, jonka perusteella Suomen edustajat kansainvälisiin nuorten EU:n tiedekilpailuihin on valittu siitä eteenpäin.

STS oli myös mukana Tiedekeskuksen teollisuusnäyttely Teknoraman suunnittelussa. Saman hankkeen pohjalta perustettiin sittemmin tiedekeskus Heureka.

→ 1985

1986

STS:n 90-vuotisjuhlavuosi

Vuosi 1986 oli STS:n 90-vuotisjuhlavuosi, jonka teemaksi valittiin insinööriyttä ja sen tukeminen.

▲ 90-vuotias STS sai KALin tervehdyksen vuosipäivänään 17.3.1986. Lahjaa ojentamassa ovat vasemmalta KALin varatoiminnanjohtaja Antero Tala, toiminnanjohtaja Alari Kujala ja puheenjohtaja Peter Löfberg. Vastaanottamassa STS:n puheenjohtaja Alpo Seppänen ja toiminnanjohtaja Matti Kaario.

1987

Työnvälityspalvelu DI-Pörssi perustetaan

KAL sai työnvälitysluvan. DI-Pörssin toiminta käynnistyi seuraavana vuonna.

1986

1987

1989

STK:n ja YTN:n ensimmäinen työehtosopimuspöytäkirja allekirjoitetaan

▲ STK:n ja YTN:n työehtosopimuspöytäkirjan allekirjoitus. Alari Kujaja (vasemmalla) nostatti yhteisymmärryksen kunniaksi nelinkertaisen hurraahuudon työnantajien Tapani Kahrille.

▲ STS/KALin valtuustossa päätettiin muun muassa järjestöjen toimistojen yhdistämisestä.

Joulukuussa 1989 allekirjoitettiin ensimmäinen Suomen Työnantajain Keskusliitto STK:n ja Ylemmät toimihenkilöt YTN:n työehtosopimuspöytäkirja. Se sisälsi Kallion tuporatkaisun mukaiset palkankorotukset ylemmille toimihenkilöille.

STS:llä ja KAL:lla oli yhteinen hallitus, sitä seuraavana vuonna myös yhteinen toimisto. Yhdentyneen STS/KAL:n ensimmäiseksi toiminnanjohtajaksi valittiin **Alari Kujala**.

STS:n projektitoiminnassa tuotettiin yhdessä kumppaneiden kanssa 1980-luvun mittaan lukuisia opetusmateriaaleja matemaattis-luonnontieteellisen kouluopetuksen tueksi. Myös ympäristöasiat ja kierätys tulivat mukaan ajatteluun: biologian opettajien käyttöön tuotettiin Roskat rahaksi –oppimateriaalipaketti, jossa kerrottiin teollisuus- ja yhdyskuntajätteen hyötykäytöstä.

1990

DI-koulutuksen sisään- ottoja kasvatetaan

Teknillisten korkeakoulujen sisäänottomääriä oli kasvatettu vuosien ajan, ja järjestöissä alettiin kantaa vakavaa huolta parhaan opiskelija-aineksen rekrytoinnista alalle. STS tuotti yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa esitysmateriaaleja ja videoita koulujen opinto-ohjaajien käyttöön. Yläasteikäisiä, omana hankkeenaan erityisesti tyttöjä, kannustettiin valitsemaan laajoja kursseja matemaattis-luonnontieteellisissä aineissa ja lukiolaisia suuntautumaan tekniikan alalle.

AmmatINVALINTAMATERIAALIEN HELMENÄ VOI PITÄÄ [Iloisen teekkarin kauhea kohtalo](#) –videota, joka tarjoaa mainion ajankuvan tekniikan alasta sekä ammattilaisten ja opiskelijoiden mietteistä. Kehyskertomuksen päätähtenä nähdään **Kari Heiskanen**, inserteissä tekniikan ammattilaisten haastatteluja ja myös opiskelijaelämää RWBK:n säestyksellä.

1993

STS/KALista tulee TEK

STS:n nimi muutettiin Tekniikan Akateemiset ry:ksi ja KALin nimi Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry:ksi. Ulospäin näkyvässä toiminnassa päätettiin selkeyden vuoksi käyttää vain jälkimmäistä nimeä. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin **Markku Markkula**.

Ensimmäistä TEK:n toimintavuotta leimasivat lama ja massatyöttömyys. Valtakunnallisen Tekijä-projektin kautta TEK toimi kaikkiaan 22:ssa ylempien toimihenkilöiden työllistymisprojektissa.

Joulukuussa 1994 YTN solmi ensimmäisen metalliteollisuutta koskeneen työehtosopimuksen Metalliteollisuuden Keskusliiton MET ry:n kanssa.

1990

1993

— 1995

Heikki Kauppi valitaan toiminnanjohtajaksi ja viestinnän digiaika alkaa

TEKin toiminnanjohtajaksi valittiin **Heikki Kauppi**, joka otti tehtävän vastaan 16.11.1995. Samoihin aikoihin julkaistiin TEKin ensimmäiset kotisivut internetissä.

◀ *TEKin jäsenlehti 17.11.1995.*

— 2003

Mittaristo kansakunnan teknistieteelliselle tilalle ja asenneilmapiirille rakennetaan

Teknologiabarometrin konsepti oli rakennettu yhdessä VTT:n kanssa. Ensimmäinen TEKbaro julkaistiin vuonna 2003. Sittemmin konseptia on kehitetty ja uusi barometri julkaistu parin vuoden välein vuoteen 2019 asti. Uusimmat barometrit on käännetty myös englanniksi, ja ne herättivät teknologiapäätäjien kiinnostusta sekä Suomessa että barometrin verrokkimaissa.

◀ *Teknologiabarometriin konsepti suunniteltiin yhdessä VTT:n kanssa. Ensimmäinen TEKbaro julkaistiin vuonna 2004.*

— 2004

TEKrekry korvaa DI-pörssin

Työnhakua tukevia palveluja verkossa laajennettiin.
DI-pörssin nimi vaihdettiin TEKRekryksi.

2005

TEKille valitaan ensimmäinen naispuolinen puheenjohtaja

Vuonna 2005 TEKin puheenjohtajan tehtävän otti ensimmäistä kertaa hoitaakseen nainen, kun **Merja Strengell** valittiin tehtävään valtuuston järjestäytymiskokouksessa 2.9.2005.

◀ *Merja Strengell seurasi TEKin hallituksen puheenjohtajana Markku Markkulaa.*

→ 2004

→ 2005

— 2006

TEK 110 vuotta - juhlavuoden teemana ”Tekniikasta hyvinvointia”.

TEK vietti 110-vuotisjuhlaansa teemalla Tekniikasta hyvinvointia. Suomalaisten hyvinvointia haluttiin parantaa määrätietoisten teknologiapanostusten ja tulevaisuuden haasteet ennakoivan koulutuspolitiikan avulla. Jäseniä oli 65 000 ja TEK oli Akavan toiseksi suurin jäsenjärjestö.

2007

Säätiöyliopisto perustetaan

TEK vei vuosituhaten alkuvuosina aktiivisesti eteenpäin ajatusta uudesta suomalaisesta huippuyliopistosta, joka ylttäisi kansainvälisissä vertailuissa parhaiden joukkoon. Hanke alkoi konkretisoitua, kun Teknillisen korkeakoulun, Helsingin kauppakorkeakoulun ja Taideteollisen korkeakoulun yhdistäminen innovaatioyliopistoksi kirjattiin opetusministeriön toimeksiannosta tehtyyn ns. Sailaksen raporttiin, joka valmistui alkuvuodesta 2007.

Päätös uuden säätiömuotoisen perustamisesta tehtiin loppuvuodesta 2007, jolloin TEK myös lahjoitti miljoona euroa sen säätiöpääomaan. Vastaavia lahjoituksia tehtiin sittemmin muille tekniikan yliopistoille. Aalto-yliopistoksi nimetty innovaatioyliopisto aloitti toimintansa vuoden 2010 alussa.

Ylemmät toimihenkilöt ensimmäistä kertaa lakossa

TEKin jäsenkuntaa oli ensimmäistä kertaa varsinaisessa lakossa, kun TEK osallistui suunnittelualan ylempien toimihenkilöiden 10 päivää kestäneeseen työtaisteluun. Tavoitteena oli korjaus palkkatasoon ja työasioissa matkustamiseen käytetyn ajan saaminen korvattavaksi. Molempiin asioihin saatiin parannusta.

TEKin koulutuspoliittinen tavoite tekniikan yliopistojen sisäänottojen rajoittamiseksi 3500 opiskelijaan vuodessa toteutui.

→ 2006

→ 2007

2008

Palkansaaja-arkkitehtien edunvalvonta TEKin hoidettavaksi

Elettiin hyvää aikaa Suomelle ja tekkiläisille: vienti veti, palkat nousivat ja työttömyys oli vähäistä. TEK ja SAFA tekivät rinnakkaisjäsen sopimuksen, jonka perusteella kaikkien palkansaaja-asemassa olevien SAFAn jäsenten edunvalvonta tuli TEKin hoidettavaksi.

TEK oli kumppanina järjestämässä ensimmäisiä Teknologia-yrityspäiviä Oulussa. Tapahtuma oli suuri yleisömenestys.

2009

Vienti alkaa hyytyä, TEKin jäsenmäärä kasvaa

▲ VTDI:n ja TEKin liittymis- ja yhteistyösopimus allekirjoitettiin 2.10.2009. Kuvassa vasemmalta TEKin toiminnanjohtaja Heikki Kauppi, VTDI:n pj Iiro Auterinen ja vpj Pertti Koskinen.

Vuosikausia Suomelle hyvinvointia jauhanut vientiteollisuus notkahti ja korkeasti koulutettuja, myös TEKin jäseniä, joutui työttömiksi suurin joukoin.

Valtion tutkimusalojen diplomi-insinöörit VTDI liittyi osaksi TEK-yhteisöä ja yksittäiset jäsenet liittyivät TEKin henkilöjäseniksi. Samalla VTDI siirtyi STTK:sta Akavaan. TEKin jäsenmäärä ylitti 70 000.

TEKin käynnistämä ja fasilitoima teknillisen korkeakoulutuksen strategiatyö valittiin EU:n parhaiden sidosryhmäkäytänteiden joukkoon. TEK ja uusi Insinööriliitto osallistuivat ilmasto-keskusteluun julkaisemalla Insinöörien ilmastiohjelman.

2006

2009

— 2011

Poliitikko TEKin puheenjohtajaksi

Vaikka TEKille oli valittu ensimmäinen naispuolinen puheenjohtaja **Merja Strengell** vasta vuonna 2005, myös hänen vuonna 2011 valittu seuraajansa, kansanedustaja **Marjo Matikainen-Kallström** edusti ammattikunnassa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

— 2012

TEK mukana perustamassa Teollisuuden Palkansaajat ry:tä

▲ "Viralliset vaalivalvojat" Salon torilla.

TEK oli perustajajäsenenä mukana Teollisuuden Palkansaajat ry:ssä, kun aiemmin verkostona toiminut TP rekisteröityi. TEK lisäsi osallistumistaan uusyritystä tukevaan Protomo-toimintaan.

Nokian laajat irtisanomiset kesällä 2012 ja Salon tehtaan sulkeminen koettelivat tekkiläisiä. Salon seutu sai Euroopan globalisaatorahastolta yli kymmenen miljoonan euron tuen irtisanottujen työntekijöiden tukitoimiin. TEK oli Teollisuuden Palkansaajien kautta asiassa erittäin aktiivinen ja sysäsi prosessia liikkeelle.

Salolaisia jäynättiin

[Viime vuosien menestynein jäynäjoukkue](#), Tampereen teekkareiden joukkue Konserni/Indecs innovoi itsensä TEKin valtakunnallisen jäynäkisan voittajaksi Salossa 20.–21.1.2012. Joukkue jäynäsi itsensä myös YLE:n tv-uutisiin presidentinvaaleihin liittyneellä labyrinttijäynällä, jossa kulkija valitsi reittinsä mielipiteidensä mukaan. Jonkun mutkan takana kansalaista pelotteli muriseva verokarhukin. Vaelluksen lopputuloksena labyrintin ulostulossa olleen tietokoneen näytölle sai henkilökohtaisen diagnoosin: Äänesi on annettu teekkarille!

— 2013

Yrittäjäklubi perustetaan

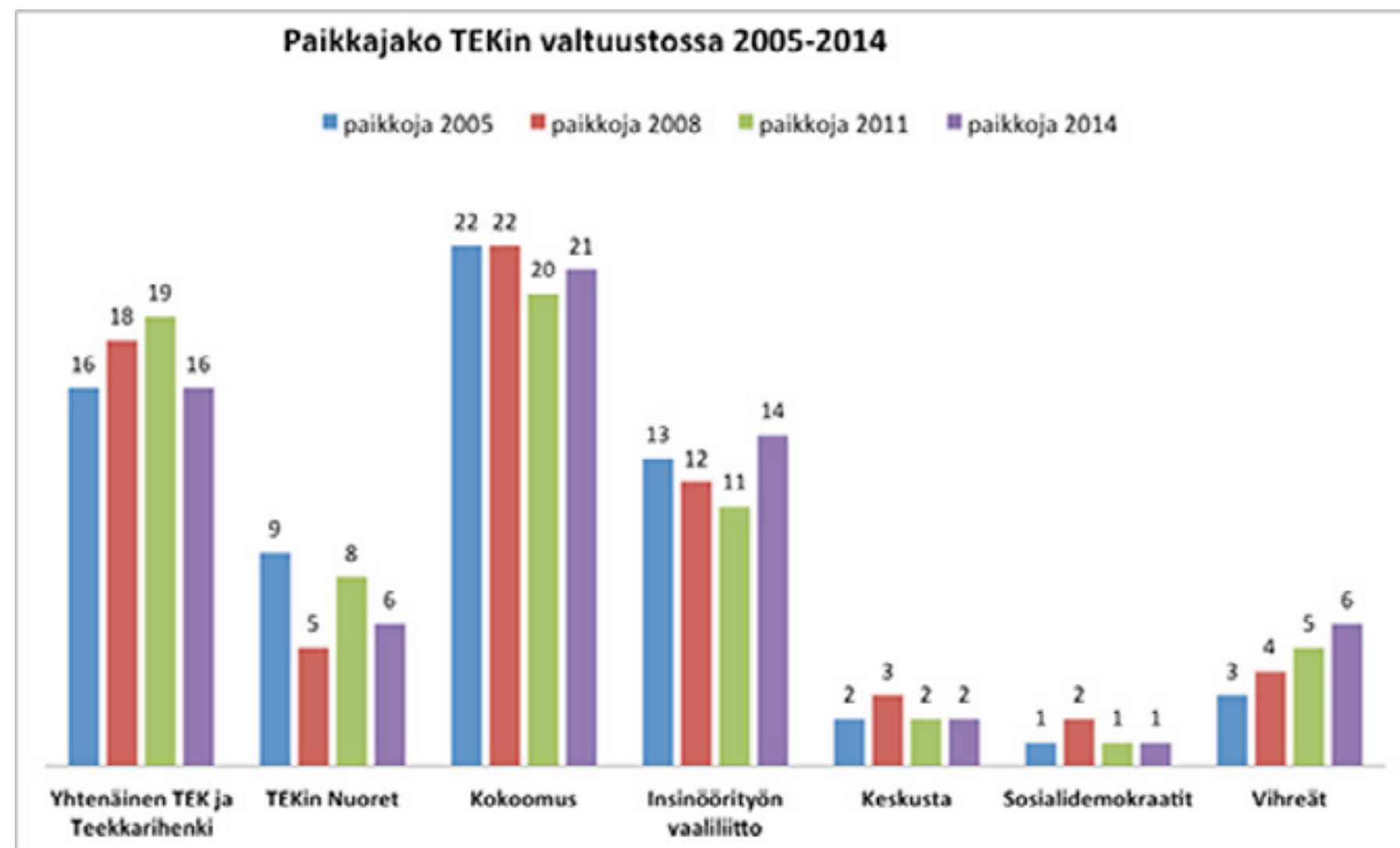

TEKin Yrittäjäklubin toiminta käynnistyi vuonna 2013. Klubin jäseniksi saavat liittyä kaikki yrittäjäasemassa olevat ja yrittäjyydestä kiinnostuneet jäsenet. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin TEKin yrittäjyysvaliokuntaa pitkään johtanut **Mika Uusi-Pietilä**.

- ◀ *TEK-päivä houkutteli Heurekaan täyteen tekkiläisiä 28.5.2013. Tekniikan ihmeisiin ja TEKin toimintaan tutustui päivän aikana noin 2 500 tekkiläistä ja heidän perheenjäsentään.*

2014

Vaikeat ajat koettelevat jäsenkuntaa, urapalveluille ja lakineuvonnalle paljon kysyntää

Taloudellisesti vaikeat ajat jatkuivat. Se näkyi oikeudellisen neuvonnan ja urapalvelujen kysynnässä. Esimerkiksi oikeudellisessa neuvonnassa oli vuoden aikana yli 20 000 henkilökohtaista palvelutilannetta.

◀ *TEKin ylin päättävä elin on suoralla jäsenvaalilla valittava valtuusto. Kokoomus oli suurin ryhmä vuoden 2014 valtuustovaalissa. TEKin valtuuston voimasuhteet eivät ole muuttuneet 2000-luvulla merkittävästi. Perinteisten sitoutumattomien ryhmien lisäksi puoluepoliittiset ryhmät ovat pitäneet asemansa ja vihreät ovat vähitellen nostaneet kannatustaan.*

— 2016

Juhlavuosi työn merkeissä

TEK viettää 120-vuotisjuhlaa työn merkeissä, teemana Kilpailukykyä osaamisesta.

Vuoden aikana [TEK lahjoittaa yhteensä miljoona euroa](#) Suomen kilpailukyvyn tärkeille tekijöille eli tekniikan yliopistoille. Lahjoitukset tehdään kunkin yliopiston kanssa yhdessä järjestettävän seminaarin yhteydessä

Oman ammattikunnan merkitystä ja monipuolisuutta tuodaan esiin 120 tekniikan osaajaa -henkilökuvien sarjalla verkossa.

— 2018

Toiminnanjohtajaksi Jari Jokinen

TEKin toiminnanjohtajana aloittaa Jari Jokinen. Hän käynnistää muutosohjelman, jolla lähdetään uudistamaan organisaatiota ja toimintakulttuuria.

Vuoden 2017 lopussa avattu Tampereen TEK Lounge on menestys – ensimmäisen toimintavuoden aikana siellä juodaan noin 10 000 kuppia kahvia.

◀ *Jari Jokinen ja tamperelaisia opiskelijoita Tampereen uudessa TEK Loungessa.*

2020

Korona näkyy myös TEKin toiminnassa

- Koronapandemia iskee globaalisti, ja se kurittaa myös tekniikan alan työllisyyttä. Suuret määrät tekkiläisiä lomautetaan ja monet siirtyvät tekemään töitä kokonaan etänä.
- TEKin kaikki tapahtumat siirretään verkkoon. Jäsenet ottavat webinaarit ilolla vastaan ja niitä päätetään jatkaa myös koronan jälkeen.
- TEKin valtuuston puheenjohtajaksi valitaan Mari-Leena Talvitie. Valtuustovaaleissa TEKin Nuoret menestyvät ja Vasemmisto saa yhden paikan valtuustoon.

TEKin valtuuston voimasuhteiden muutokset 2014-2020

	Paikat 2020-2023	Muutos 2017 vaaleista	Paikat 2017-2020	Paikat 2014-2017
Tekniikan Akateemisten vaalipiiri (66 paikkaa)				
<i>Edunvalvontarengas</i>	32	*	*	*
iTyö	13	-	13	14
Keskusta	1	-	1	2
Kokoomus	17	-	17	21
SDP	1	-	1	1
<i>Uudistuva TEK</i>	34	*	*	*
Yhtenäinen TEK ja Teekkarihenki	16	- 5	21	16
Vihreät	6	- 1	7	6
TEKin Nuoret	11	+ 5	6	6
Vasemmisto	1	+ 1	0	0
TFiFin vaalipiiri (4 paikkaa)				
TFifarna	4	-	4	4
Vaaleissa valittuja valtuutettuja yhteensä	70	-	70	70

* Vaalirenkaiden nimet ja niihin kuuluvat vaaliliitot ovat vaihdelleet, minkä takia renkaiden paikkamäärien vertailua ei ole mahdollista tehdä.

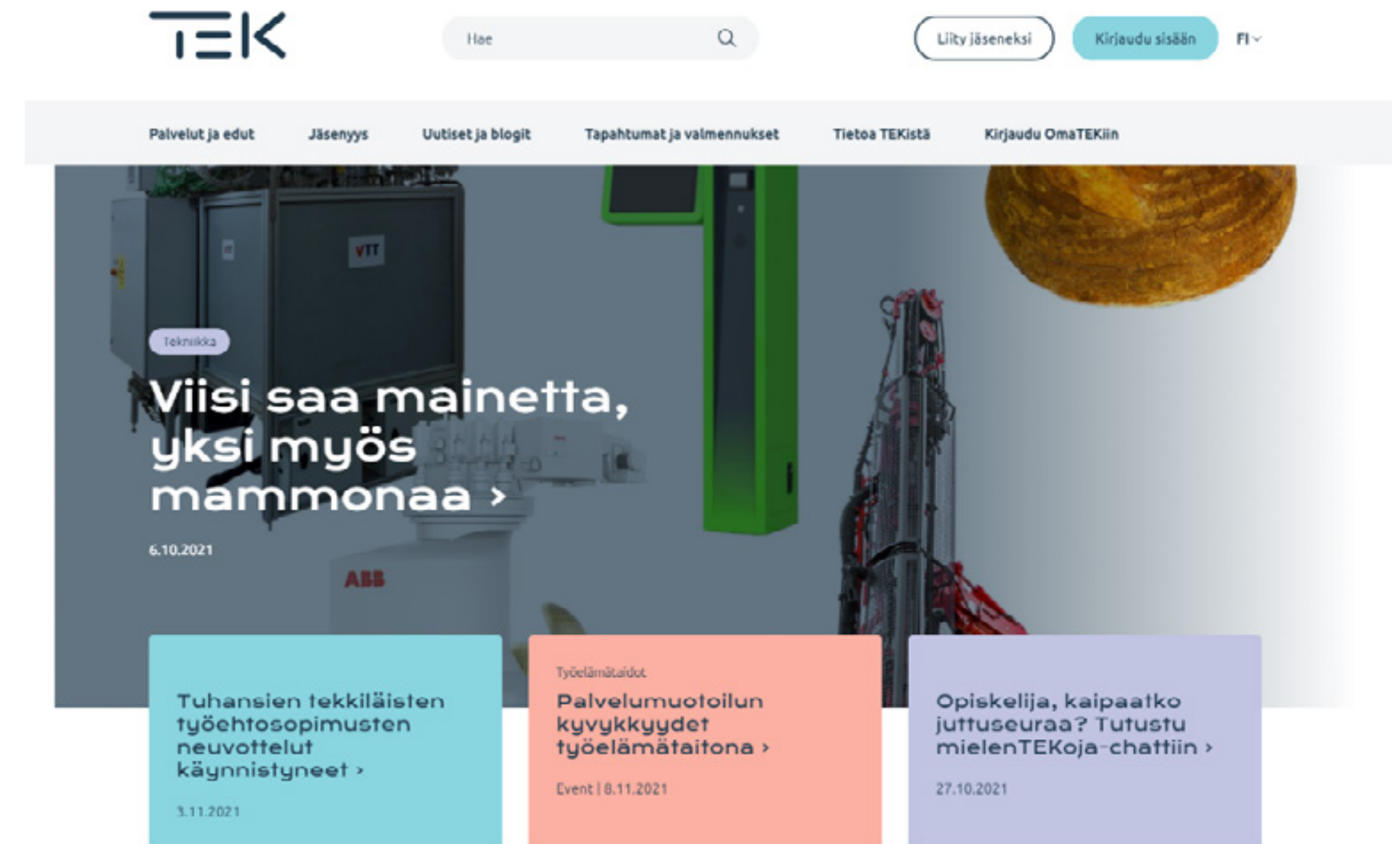
2021

TEKin brändi uudistuu

▲ Toiminnanjohtaja Jari Jokinen avaa TEKin toimiston henkilökunnan tupareissa 7.10.2021.

▼ TEKin uudet nettisivut julkaistiin tuparipäivänä 7.10.2021.

- TEKin toimiston remontti valmistuu. Remontin yhteydessä TEK ja TFIF muuttavat kokonaan 9. kerrokseen.
- TEKin brändi uudistetaan ja uudet nettisivut julkaistaan.